

Kapliczka w Świątkach

Kapliczka w Świątkach zlokalizowana jest w centrum miejscowości, przy skrzyżowaniu głównych dróg wylotowych po północno-wschodniej stronie (działka 44/1, obręb Świątki). Została wybudowana pod koniec XVIII w. o czym świadczy jej forma, w postaci surowej i trójkątnie zwężającej się bryły, będącej w istocie parafrazą form ołtarzowych - nadającą kapliczce wraz z głęboką niszą, charakterystyczny dla obiektów tego okresu „piecowy” wygląd. Kapliczka w Świątkach reprezentuje typowy schemat występujący na Warmii w XVIII i XIX w., operujący uproszczonymi, przetworzonymi formami rodzimego baroku. Jest to budowla ceglana, otynkowana, na rzucie wydłużonego prostokąta, zamknięta daszkiem dwuspadowym, pokrytym dachówką holenderką, zwieńczonym metalowym krzyżem wraz z chorągiewką. Całość jednokondygnacyjnej struktury wyraźnie wydzielona jest od zwieńczenia przez gzyms o profilu wałka, oplatający ściany elewacji w charakterze uproszczonego meandra. Partię górną zamyka trójkątny szczyt o cechach tympanonu, akcentowany dodatkowo spływami wolutowymi - sugerowanymi poprzez układ krawędzi dachówek oraz pary gzymsów w strefach okapu ścian bocznych. W polu elewacji dwie wnęki, w których główna zamknięta została łukiem pełnym, wyżej i w ścianie południowej posiada formę prostokątnego wgłębienia. W niszy kapliczki zachował się zabytkowy Krucyfiks drewniany z I poł. XIX w. o wyraźnych cechach twórczości ludowej. Kapliczka zachowana jest w stanie dostatecznym. Na przestrzeni lat była częściowo modyfikowana. Po ostatnim remoncie w lipcu 2016 r. została otynkowana oraz nadano jej nawą kolorystykę - prawdopodobnie niehistoryczną. Istotnym mankamentem jest niezbyt fortunne położenie obiektu - nie tylko na środku chodnika będącego głównym traktem centrum wsi, ale również w bliskości przecięcia dwóch ulic i przejścia dla pieszych. W podejmowanych w przyszłości działaniach konserwatorskich należałoby przede wszystkim uwzględnić zmianę kolorystyki tynku w nawiązaniu do licznych tego typu obiektów w regionie. Drugą pilną potrzebą jest powiększenie obszaru ochronnego kapliczki, zarówno względem traktu pieszego, jak i ulicy w formie niewysokiego ogrodzenia nawiązującego formą do innych historycznych rozwiązań spotykanych na Warmii. Ponadto należy uwzględnić w kontekście ochrony szeroko rozumianego krajobrazu kulturowego następujące działania i przeciwdziałania: • ochronę ekspozycji krajobrazowej kapliczki poprzez m.in. redukcję elementów chaotycznych, takich jak wysokie lub prefabrykowane płoty, stragany, wiaty, garaże, szyldy reklamowe, parkingi czy źle

zakończona zielenią • odtwarzanie historycznych założeń zielonych nowymi nasadzeniami w gatunkach pokrewnych długowiecznych (dąb, jesion, lipa, klon) • prowadzenie działań w zakresie poprawy estetyki najbliższych budynków ze szczególnym uwzględnieniem historycznych materiałów budowlanych i skali zabudowy Autor opisu: Maurycy H.

Domino Prawa do opisu: CC BY-NC-SA 3.0 PL

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/pl/legalcode> Kapliczka w Świątkach - własność Gminy Świątki Prawa do wizerunku cyfrowego: CC BY 1.0 <https://creativecommons.org/licenses/by/1.0/deed.pl>